

مریم عزیزی

دشت پارسوا / ۶ درهی مردگان راه رونده

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

۰۰۰۰۰۷۲

بانو دارچین

دستان پنفشه را در دستانش می‌گرفت و او را با آن دامن سپید برگ انجیرنشانش گرد خودش تاب می‌داد. آستین‌هایش را بالا می‌زد و همراه هامین خوش‌های انگور را تاک به تاک می‌چید و در مشت‌هایش می‌فشد و جاری شدن افسره‌ی طلایی‌رنگ آن را تماشا می‌کرد که چه آرام با پوست دستانش می‌آمیخت، در رگ‌هایش نفوذ می‌کرد و در امتداد بازویش راهی چشم‌مانش می‌شد. هامین لبخند می‌زد.

بنفشه را به خانه دعوت می‌کرد و نان در شیره‌ی انگور می‌زند. تا آبگیر پاتیز را دنبال می‌کردن، روی علف‌های مربوط از شب‌نم می‌نشستند و سیب‌های طلایی‌شان را که آویزان از شاخه‌های در آینه‌ی آبگیر می‌درخشیدند تماشا می‌کردن. بنفشه می‌خندید که یک روز آن قدر سیب خواهند داشت که با هم مربا خواهند پخت؛ مربایی از انعکاس سیب‌های طلایی. از انعکاس لذت‌های زمینی بود که در قصه‌ها بهشت را می‌ساختند.

به چشمان خودش و هامین سرمه می‌کشید. درست همان طور که قل از اینکه زیر خاک پنهان شود برایش کشیده بود. او را در خاک پنهان کرده بود. درست موازی استخوان‌های مادر بزرگش. تنش را آنجا گذاشته بود که وقتی ذره‌ذره از هم می‌پاشد و رنگ از چشم‌هایش گم می‌شود و موجودیتش به خاک بدل می‌شود، ذرات تنش به ذراتی بی‌امید که مهرشان را در دل داشت. دور از خودش وزیر خاک

محونمک به جامانده از اشک‌های نریمان را نیز بر شیار حرف شکسته‌ی شین بییند. شک نداشت جای اشک‌های او بود. نیمه‌های شب اول خاکسپاری که در پنهانی خاموشی فرود آمده بود، هق هقش را شنیده بود که تا سپیده دم ادامه داشت و بعد نریمان رفته بود و دیگر نیامده بود و در عرض او هر بعده از ظهر می‌آمد و تاغروب می‌ایستاد و به آن سنگ یک تکه‌ی مستطیلی خیره می‌ماند و به پوچی عقاید گذشته‌اش می‌خندید و به وزش باد در گستره‌ی سکوت پنهانی خاموشی که کوتاهی و تکرار ناپذیری زندگی را فریاد می‌کرد، می‌خندید و به ماندانای مرده می‌خندید و به مردگانی که نقاب زندگان را بر صورت داشتند می‌خندید. خورشید که غروب می‌کرد با چشمانی که ذره‌ای نلرزیده بودند، و در حالی که هر چه بیشتر به تنها ی زمین و جانوران انسان‌نمای خود پسندش ایمان آورده بود، به خانه بازمی‌گشت.

هیچ اشکش نمی‌آمد. نه اینکه بخواهد و نیاید. نه می‌خواست و نه می‌آمد؛ انگار هیچ غمی نبود. نه دستانش می‌لرزید، نه قلبش و نه چشمانش. شاید به همین خاطر به آن سنگ یک تکه‌ی مستطیلی خیره می‌شد. شاید منتظر بود چاه مرگ دهان باز کند و او قدم به درونش بگذارد. نه دستانش می‌لرزید، نه قلبش و نه چشمانش. و شاید روز پنجم بود که چاه مرگ دهان باز کرد.

همان طور که به روای روزهای قبل از دل آسمان به پنهانی خاموشی نزدیک می‌شد، او را دید که به شکل لکه‌ای کفتار مانند روی آن سنگ یک تکه‌ی مستطیلی سایه انداخته بود، باد به گیسوان در هم ریخته اش می‌زد و ریشه‌های خرقه‌ی سیاهش را بازی می‌داد. شاخه‌ای گل بنفسه‌ی پلاسیده در دستش بود. نامرئی شد و بی‌صدا کنارش فرود آمد. دورش چرخی زد و بعد خم شد و روی بند انگشتان او دقیق شد. اگر می‌خواست رگه‌هایی از خون

آنتریم پنهانش کرده بود که نبیند چطور هیچ می‌شود؛ انگار اصلاً از اول نبوده و هیچ وقت لب‌هایش انگشتان او را لمس نکرده بود. خودش بود پیرافراوشاه روپاس. پیرافرا چیزهایی زمزمه می‌کرد که نمی‌فهمید. نمی‌خواست هم بفهمد. پیرافرا برای بازگشت به دشت عجله داشت. دونفر دیگر را هم باید به خاک می‌سپرد. اما او عجله‌ای نداشت. چطور می‌توانست عجله داشته باشد؟ هیچ وقت هم زیر خاک رفتن بنفسه را ندید. می‌دید که چه بشود؟ که باور کند زیر آن سنگ خالی نیست؟ چه تضمینی بود که زیر همه‌ی سنگ‌ها خالی نباشد؟ چه تضمینی بود که این خودش نباشد که خاک می‌شود و زیر یک سنگ به زندگی اش ادامه می‌دهد؟

پیرافرا گفته بود مرگ را سرچشمه‌ی امید می‌تواند معنی کند. سرچشمه‌ی امیدی که حتی خود پیرافرا هم در موجودیتش شک داشت، چه بود؟ دستاویزی برای پس زدن سایه‌ی عظیم ترس‌ها و نادانسته‌ها؟ پناهگاهی برای تسکین؟ غول - مترسکی برای خاموش کردن اصوات اعتراض و توهمی زاده‌ی تخلیل بی‌مرز مغزهای کرم‌زده؟ نه. به وجود چنین سایه‌ای باور نداشت. حتی به وجود خودش هم نمی‌توانست باور داشته باشد که می‌ایستاد و بر خطوط بی معنی روی آن سنگ یک تکه‌ی مستطیلی خیره می‌شد. این ماندانای گذشته تفاوت زیادی داشت. انگار پیش تر در دنیای مردگان زندگی می‌کرد و تازه‌الان بود که طعم تنفس در دنیای زندگان را می‌چشید؛ با پوسته‌ای تازه و کشسان و ضربه‌نای‌پذیر چطور توانسته بود این همه مدت در پوسته‌ی قبلی اش دوام بیاورد؟ شگفت‌زده بود که پیش تر چگونه چشمانش این قدر بی قدرت بودند که به راحتی به اشک می‌نشستند؛ چشمانش که آن لحظه دو تکه سنگ صیقلی و سیاه و بی‌ترک و محکم بودند که در چشم خانه‌ی بی‌لرزش خود، خطوط منحنی و درهم روی آن سنگ یک تکه‌ی مستطیلی را دنبال می‌کردند. حتی می‌توانست لکه‌های